

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Zijne Excellentie mr. G.A. van der Steur
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Nieuwegein, 29 januari 2016

Onderwerp : invoering UBO-register/centraal aandeelhoudersregister

Excellentie,

Bij brief van 7 juli 2015 heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd omtrent de laatste stand van zaken rond het Centraal Aandeelhoudersregister (CAHR). U geeft in deze brief aan de 4e anti-witwasrichtlijn ("de Richtlijn"), alsmede de initiatiefnota van de leden Merkies en Gesthuizen mee te willen laten wegen in uw vervolgstappen ten aanzien van de opzet van voornoemd register.

Graag maakt NEVOA van de gelegenheid gebruik aandacht te vragen voor met name de privacyaspecten van te registreren natuurlijke personen. Als beroepsorganisatie van bedrijfsjuridisch adviseurs vaak werkzaam binnen accountantskantoren bemerkt zij via haar leden bij met name familiebedrijven grote bezorgdheid over het eventueel in te voeren register ten aanzien van de privacy van de achterliggende natuurlijke personen/familieleden. Eerder vroegen VNO-NCW en MKB-Nederland (per brief d.d. 4 maart 2015) hiervoor nadrukkelijk aandacht.

Per juni 2017 is Nederland via de Richtlijn verplicht het UBO-register in haar wetgeving te implementeren. Hoewel Nederland met het CAHR in beginsel een beperkter toegankelijk register voor een beperkter aantal juridische entiteiten voor ogen had, ligt het voor de hand dat vanuit praktisch oogpunt het CAHR en UBO-register zullen worden gecombineerd in een register, met verschillende wijzen van toegangslegitimatie. In deze brief wordt hierna dan ook over UBO-register gesproken.

Het wetsvoorstel en de richtlijn richten zich op de verbetering en vergemakkelijken van de opsporing van strafbare feiten en criminelen; het kan echter niet de bedoeling zijn dat dit opsporingsdoel juist de bron oplevert tot het plegen van strafbare feiten door criminelen, daarbij gebruik makend van het nieuw in te voeren register. Onze kritiek ziet met name op de partijen die toegang kunnen krijgen tot het UBO-register.

Wie hebben toegang?

De groep personen en instellingen die toegang zullen krijgen tot het UBO-register is ruim en op het eerste oog nauwelijks afgebakend.

Postbus 335
3430 AH Nieuwegein

Marconibaan 41
3439 MR Nieuwegein
T 030 656 60 56
F 030 656 60 66

E info@nevoa.nl
www.nevoa.nl

KvK 40538529
Rabobank 1164.87.046

Toegang krijgen allereerst diverse overheidsinstanties en autoriteiten. Daarnaast krijgen toegang WWFT-instellingen zoals DNB en AFM, maar ook entiteiten die meldingsplichtig zijn onder de WWFT en die cliëntonderzoek dienen te verrichten ingevolge die wet. Daarnaast krijgen toegang alle personen of organisaties die een legitiem belang kunnen aantonen.

Het is de vraag hoe in de praktijk kan worden gecontroleerd of het UBO-register is geraadpleegd louter voor cliëntonderzoek. Het begrip 'legitiem belang' roept eveneens vragen op. Uit de overwegingen bij de nieuwe richtlijn wordt in zoverre duidelijk dat het moet gaan om een legitiem belang met betrekking tot witwassen en financiering van terrorisme en daarmee verband houdende basisdelicten zoals corruptie, fiscale misdrijven en fraude. Dit belang moet volgens de vierde anti-witwasrichtlijn wel worden aangetoond, hetgeen impliceert dat het belang vooraf dient te worden beoordeeld. Wat echter niet duidelijk wordt, is wat exact met een legitiem belang wordt bedoeld. Zouden bijvoorbeeld journalisten toegang tot het UBO-register moeten krijgen voor het maken van een misdaadreportage? En hoe concreet moet het legitieme belang zijn? Vervolgens is het de vraag of een persoon of organisatie die een legitiem belang heeft slechts gegevens kan opvragen met betrekking tot een bepaalde vennootschap of juridische entiteit dan wel onbeperkt toegang krijgt tot het UBO-register om gegevens op te vragen. Reden genoeg voor uiteindelijk belanghebbenden om zich – in ieder geval op dit moment – zorgen te maken om hun privacy.

Welke gegevens?

Ingevolge de vierde anti-witwasrichtlijn wordt de beschikbare informatie voor personen en instellingen met een legitiem belang nog wel enigszins beperkt, te weten tot de naam, het geboortjaar, de geboortemaand, de nationaliteit en de woonstaat van de uiteindelijk belanghebbende en de omvang van het door de uiteindelijk belanghebbende gehouden economische belang. Daarmee zijn in ieder geval de adresgegevens en volledige geboortedatum van uiteindelijk belanghebbenden niet zichtbaar voor personen en instellingen met een legitiem belang.

In het voorstel voor het CAHR worden de adresgegevens van natuurlijke personen met een belang weer wel met naam en privé-adres ingeschreven. Wij pleiten er voor die gegevens te beperken tot de gegevens die ingevolge het UBO-register dienen te worden ingeschreven.

Mogelijkheden de toegang te beperken

Hoewel Nederland verplicht is om de nieuwe richtlijn te implementeren, zien wij mogelijkheden om het UBO-register zodanig in te richten, dat de privacy van uiteindelijk belanghebbenden zo goed mogelijk wordt gewaarborgd.

1. Toegang beperken

NEVOA zou ervoor willen pleiten de toegang tot het register te beperken tot nauwkeurig omschreven partijen, onder vastlegging van duidelijke voorwaarden voor toegang, zodat hierover rechtszekerheid bestaat bij de partijen wiens gegevens in het register worden vastgelegd. De invulling van partijen met een legitiem belang dient op voorhand plaats te vinden. In geval van onverhoopte onduidelijkheid over de invulling, zou een voorafgaande toetsing met hoor en wederhoor voor de aanvrager met het (vermeende) legitieme belang en de uiteindelijk belanghebbende moeten plaatsvinden bij een onafhankelijke instantie.

2. Beperking van de beschikbare informatie

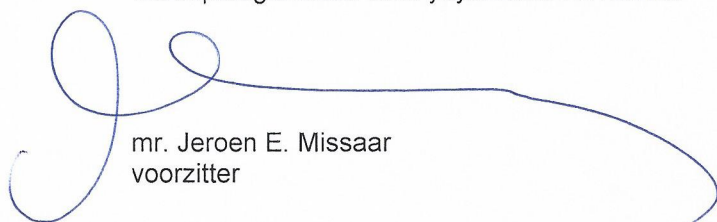
Op basis van de nieuwe richtlijn kunnen lidstaten in uitzonderlijke omstandigheden per geval voorzien in een gedeeltelijke of gehele beperking tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden, indien een risico bestaat op fraude, ontvoering, chantage, geweld of intimidatie of in het geval dat de begunstigde handelingsonbekwaam is (bijvoorbeeld minderjarig).

Het is aan de uiteindelijk belanghebbende om een dergelijk risico te onderbouwen. Niet is duidelijk wat onder 'uitzonderlijke omstandigheden' wordt verstaan en de wetgever is heeft hierin een ruime implementatievrijheid. NEVOA pleit er voor deze ruime implementatievrijheid te gebruiken, zodat belanghebbenden met een objectief aantoonbaar belang beschermd worden.

Zodra een nadere concrete invulling heeft plaatsgevonden van het UBO-register, al dan niet in het thans voorliggende wetsvoorstel 34 095, behoudt NEVOA zich beschikbaar voor een nadere consultatie van dat voorstel.

Hoogachtend,

NEVOA
Beroepsorganisatie Bedrijfsjuridisch Adviseurs

mr. Jeroen E. Missaar
voorzitter

mr. mr. Tessa Viragh
commissie vaktechniek

SRA

P.C.J. Dinkgreve RA
voorzitter